

Kiminle Nasıl Konuşmalıyız?

BELÂGAT: Hitâbettiği kimselere göre uygun, tam yerinde, düzgün ve hakikatlı güzel söz söyleme san'atı. Muktezâ-yı hâle mutâbık söz söylemek. * **Belâgat**, hem düzgün, hem yerinde söz söylemeyi öğreten ilmin de adı olur. Duruma göre. İcabına göre. Hal ve vaziyetin gerektirdiğine göre.

Evet, bir kelâm "Kimden gelmiş ve kime gelmiş ve ne için?" denilmesiyle kıymeti ve ulviyeti ve belâgatı tezahür ed(er)¹

Belâgat: mukteza-yı hale mutabakattan ibarettir.²

Belâgat, mukteza-yı hali mûraattan ibaret değil midir? Hey gözlerin kör olsun herif!³

Belâgat ve hidayetden maksad, hakikatı vâzih bir şekilde gösterip fikirleri ve zihinleri ihtilaflardan kurtarmak..⁴

Belâgatın derecatı bulunduğu..⁵

Bizler içtimai sosyal bir mahluk olarak şuur sahibi ve imtihana tutulan mahlukattan istidad ve kabiliyetlerine had u hudud tahdid

1 **Asa-yı Musa (131)**

2 **İşarat-ül İ'caz (47)**

3 **İşarat-ül İ'caz (116)**

4 **İşarat-ül İ'caz (39)**

5 **Tarihçe-i Hayat (197)**

edilmemiş olan, halife-i Ru-yu zemin ünvanıyla mazi hal müstakbel olmak üzere 3 zamanla alakadar olarak alakadardır.

Bu alakadarlık veçhesi sebebiyle kainattaki hemen her şey ile alakadardır. . **“Bir dostunu görmeğe müştak olduğu gibi, Cemil-i Zülcelal'i de görmeye müştaktır.”**⁶ bu kadar alakadarlık içerisinde beşerî münasebetler kurmakta alakadar olduğu şey de kendisine bir şekilde sirayet ederek alakadar etmektedir. Alakadar olduğu şey insana tesir etmektedir. Bu kaçınılmaz bir şeydir insanın fitrat programı bu şekilde işlemektedir. Nasıl ki muknatis kendi atki alanına giren şeyleri celb ve cezbeder fitrat dahi miknatisden daha tesirli bir surette bu kanuna tabidir. Peyniri/sütü dolaba hava alacak şekilde koyunca dolaptaki bütün kokuları kendisine çeker insan da bu süt/peynirden daha ziyade çeker.

Bu sirayet günah nevinden ise: **“işlediğimiz herbir günah, kafamıza giren herbir şübhe, kalb ve ruhumuza yaralar açar.”**⁷ ” neticede ise kalb ve ruha giren şeyler insanın sistemini bozmaktadır.

Kurulan bu münasebetlerde üslub ve kelamın tesiri ise azimdir. Bu üslub kelam meselesinde de belagat çok ehemmiyetlidir. Meslek-i Nuriye itibariyle bizler **“kavl-i leyyin”**⁸ dersini almış ve herkese yumuşak sözlü olarak davranmaya ve

6 **Sözler (319)**

7 **Lem'alar (8)**

8 **Âsa-yı Mûsâ (156)**

hareket ederiz. Lakin burada belagat sahasında belagatı kullanmayıp herkese böyle davranırsak biz sıkıntılar çekeriz.

Bu mevzuda Lemaat'ta şöylece idrak sahiplerine nida edilmektedir.

“Aç olan canavara karşı tahabbüb etsen; merhametini değil, iştahasını açar.

Sonra döner, geliyor; tırnağının, hem dişinin kirasını senden ister.”⁹ bu veciz ifadelerden anlaşılıyor ki herkese aynı tarzda konuşulmaz ve konuşulmamalıdır. Şayet konuşacak olursak maddi ve manevi sıkıntılar altında ezileceğimiz muhakkaktır. Çünkü “acınacak bir halde olduğu halde الرَّاضِي بِالصَّرِّ لَا يُنْظَرُ لَهُ”¹⁰ sırıyla hiç acınmaya müstehak olamaz. Çünkü **zarara rızasıyla girene merhamet edilmez ve lâıyk değildir.**¹⁰ hem kendim etim kendim buldum nevinden zarara kendimizi sokarız.

Bir nükte anlatılır. Bir nur talebesinin kolunu birisi tutmuş kolunu çevirmiş.

Nurcu: Yapma mübarek kolumu kıracaksın.. yapma bak.. oldu mu mübarek kolumu kırdın. Şeklinde anlatılır.

Bu nükte gibi bizler herkese anlayacağı dilden konuşursak belagat san'atına tabi olmuş

⁹ **Sözler (707)**

¹⁰ **Sözler (147)**

ve rahat etmiş oluruz. Yoksa muhtelif sıkıntılara düşer olarak kendimiz başta olmak üzere çevremize sıkıntılara sebep oluruz.

O halde bizler belagat uygulamazsak belahet, Ahmaklık. Düşüncesizlik. Ne yaptığını iyi bilmemek, işlemiş oluruz ve Asrın Reçetesi olan Risale-i Nur Külliyyatında ki talimata uymamış olup asrın kullanım kılavuzundan mahrum kalmış olup fitrat sistemimizi bozmuş oluruz. Kapı kapı gezip tamirci ararız.

Bizler o halde herkese anladığı dilden konuşarak hizmet ederiz. Yoksa hizmet diye yaptığımız şey hezimet olacaktır.

Meslek-i Nuriye ile alay edene kavli-i leyyin değil anlayacağı şekilde konuşmalıyız. Ve belagattan abersiz bibehre olan kimseler bu düsturu bilmediği için böyle cevap verilir mi diye işi anlamaz.

Oku oku anlarsın diyerek kimseler bu hakikatten mahrum kalacaktır.

İstikamet odur ki: Risale-i Nurun Talimatı Dairesinde¹¹ hareket etmektir. Bunun kapısı da esasat-ı nuriye'den yani Lahikaların kapısından geçmektedir.

Risale-i Nuru düz okuyup geçmek insanda tefekkür kuvvesini geliştirmeyip köreltmektedir. Bizler de tefekkür dikkat ve konu bütünlüğü içerisinde okumalıyız.

---

11 **Kastamonu Lahikası (89)**

Tarihçe, Barla, Kastamonu, Emirdağ, Sikkeli Tasti olan eserler lahikalarımızdır bunlarda istikamet için elzemdir. 5 lahika 5 halifeye yani istikamete de delalet etmektedir.

**Selam ve Dua ile
Muhammed Numan ÖZEL**